

Súd: Okresný súd Bratislava IV  
Spisová značka: 8C/62/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413203424  
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Vančová  
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2018:1413203424.13

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Vančovou v právnej veci žalobcu: T. Š., nar. XX.XX.XXXX, H. I. XX, D. S., zastúpená: JUDr. Jana Uhrinová, advokátka, Bezručova 1, Bratislava, proti žalovanému: J. Š., nar. XX.XX.XXXX, R. F. XX, U., zastúpený: SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska 2,4, Bratislava, o zaplatenie 17.000,- eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 17.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.02.2013 do zaplatenia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

### odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 01.03.2013 sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 17.000,- eur spolu s príslušenstvom a na náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnila tým, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, keď mu žalobkyňa dňa 13.12.2011 vyplatila sumu 17.000,- eur bez právneho dôvodu. Túto sumu žalovanému žalobkyňa vyplatila na základe žiadosti matky strán sporu, Z. Š. (ďalej len „matka“). Žalobkyňa mala za to, že týmto plnením žalovanému zanikol jej záväzok z titulu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam medzi žalobkyňou a matkou. Matka následne žalovala žalobkyňu o určenie neplatnosti dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, s odôvodnením, že jej žalobkyňa sumu 17.000,- eur titulom zrušenia a vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nezaplatila. Žalobkyňa preto vyzvala žalovaného na zaplatenie 17.000,- eur, keďže matka tvrdí, že peniaze nedostala. Žalovaný na výzvu odmietol sumu 17.000,- eur žalobkyni vydať, nakoľko to považuje za majetkové vyporiadanie medzi súrodencami.

2. Žalovaný uviedol, že sa so žalovanou a s matkou dohodli, že vyporiadajú podielové spoluvlastníctvo medzi žalobkyňou a matkou tak, že žalobkyňa prevedie celý svoj podiel na nehnuteľnostiach za odplatu 17.000,- eur matke, s tým, že matka na túto dohodu pristúpila iba na základe sľubu žalobkyne, že aj žalovanému vyplatí sumu 17.000,- eur, keďže tento by po matke v prípade dedenia získal polovicu z jej podielu na vyporiadávanej nehnuteľnosti. Na tomto sa dohodli na základe nevydarených pokusov matky previesť časť svojho podielu na žalovaného, ktorý nevyšiel z dôvodu chýb v darovacej zmluve prípadne ho zmarila žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka. Žalovaný uvedenú dohodu považoval sa ústretový krok voči žalobkyni, keď by vyplatením sumy spolu 34.000,- eur získala nehnuteľnosť do svojho výlučného vlastníctva, pričom hodnota nehnuteľnosti je viac ako 170.000,- eur. Žalovaný bol pripravený vrátiť plnenie žalobkyni v prípade, že súd žalobe o určenie neplatnosti dohody uzavretej medzi matkou a žalobkyňou vedenej na Okresnom súde v Pezinku vyhovie.

3. Žalobkyňa uviedla, že zo strany žalovaného ide o účelové tvrdenia. Žalovaný nebol v čase vyporiadania podielového spoluvlastníctva ani čiastočným spoluvlastníkom nehnuteľnosti. Preto na základe uvedenej dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemohla vzniknúť povinnosť žalobkyňi zaplatiť mu sumu 17.000,- eur. Nič na tom nemení ani tá skutočnosť, že by v prípade dedenia po matke ako podielovej spoluvlastníčke zdedil polovicu jej podielu. V prípade, že by skutočne matka nesúhlasila s vyporiadaním, keby žalobkyňa nielen matke, ale aj žalovanému nevyplatila sumu 17.000,- eur, mohla túto sumu matka zahrnúť do dohody o vyporiadaní (34.000,- eur), a potom ju vyplatíť žalovanému.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 8C/62/2013 - 89 zo dňa 21.01.2015 žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi 17.000,- eur spolu s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na úkor žalobkyne. Žalovaný sa voči rozsudku odvolal a svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhované dôkazy na preukázanie jeho tvrdení o existencii právneho dôvodu poskytnutia a prijatia plnenia vo výške 17.000,- eur, výsluchom matky, Z. Š. a výsluchom manželky žalovaného, H. Š.. Žalobkyňa k odvolaniu uviedla, že považuje za účelové tvrdenie žalovaného, že išlo z jej strany o darovanie, nakoľko toto tvrdenie postráda logiku. Žalovaná by si v prípade darovania nežiadala potvrdiť prijatie poskytnutej sumy, a žalovaný by sa nevyhýbal následnému súdному konaniu svojou neprítomnosťou na pojednávaní.

5. Krajský súd rozsudok prvoinštančného súdu uznesením č.k.: 8Co/305/2015 - 115 zo dňa 17.08.2017 zrušil a vrátil vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie svoj záver o tom, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobkyne, založil na skutkových zisteniach, ku ktorým dospel na základe neúplne zisteného skutkového stavu, keďže nevykonal žalovaným navrhované dôkazy potrebné na zistenie právne významných skutočností, ktoré boli v konaní sporné. So zreteľom na uvedené nepovažoval predčasné právne závery súdu prvej inštancie za správne. Vo svojom odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je viazaný, doplní dokazovanie, ktoré žalovaný vo vzťahu ku svojej argumentácii navrhoval - vykonaním výsluchu matky Z. Š. a manželky žalovaného H. Š., a následne na základe skutkového stavu ustáleného doplnením dokazovania opätovne meritórne posúdi vecnú opodstatnenosť podanej žaloby, pričom sa dôsledne po právnej aj skutkovej stránke vysporiada najmä s existenciou žalovaným tvrdeného právneho dôvodu prijatia peňažného plnenia od žalobkyne a svoje závery riadne odôvodní.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6.1. Žalobkyňa zdedila po svojom otcovi - poručiteľovi D. Š., zomrelom dňa XX.XX.XXXX, 1/6 k celku z nehnuteľnosti pozemku s parc. č. XXX - zastavaná plocha o výmere 657 m<sup>2</sup> a 1/6 rodinného domu v tom čase súp. č. XX, vedené v Stredisku Geodézie U. - vidiek, na liste vlastníctva č. XX, pre katastrálne územie H.. Rodinný dom má dnes súpisné číslo XXX. Zostávajúcu časť podielu 5/6 na uvedených nehnuteľnostiach vlastnila jej matka. Dňa 30.11.2011 žalobkyňa a jej matka vo forme notárskej zápisnice sp. zn. N 1793/2011, NZ 49120/2011, NCRIs 50237/2011 u notára H.. R. X. spísali dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k uvedeným nehnuteľnostiam s tým, že žalobkyňa sa stala výlučnou vlastníčkou uvedených nehnuteľností pričom sa zaviazala matke Z. Š., zaplatiť sumu 17.000,- eur. Vklad vlastníckeho práva žalobkyne do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 19.12.2011. Žalobkyňa dňa 13.12.2011 zaplatila sumu 17.000,- eur žalovanému. Matka strán sporu, Z. Š., na Okresnom súde Pezinok dňa 10.01.2013 zažalovala žalobkyňu o určenie neplatnosti dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva so žalobkyňou, ktoré okrem iného odôvodnila tým, že jej žalobkyňa nevyplatila sumu 17.000,- eur titulom vyrovnacieho podielu, pričom toto konanie bolo vedené pod sp. zn. 4C/3/2013. Žalobkyňa výzvou doručenou žalovanému dňa 05.02.2013 vyzvala žalovaného na vrátenie sumy 17.000,- eur do 10.02.2013. Žalovaný odmietol zaplattené finančné prostriedky vrátiť, s tým, že išlo majetkové vyrovnanie medzi súrodencami.

6.2. Okresný súd Pezinok uznesením č.k. 4C/3/2013 - 56 zo dňa 14.01.2016, právoplatným dňa 06.02.2016 konanie o určenie neplatnosti dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a dohody o zriadení vecného bremena pre späťvzatie žaloby v celom rozsahu zastavil.

6.3. Svedkyňa Z. Š., matka strán sporu, vo svojej výpovedi uviedla, že darovala žalobkyni a žalovanému dom, každému polovicu. Ďalej uviedla, že žalovaný vyplatil žalobkyňu a teraz chce žalobkyňa peniaze naspäť. Nevedela uviesť, prečo a ani kedy zobrala žalobu voči žalobkyni o neplatnosť dohody o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva späť. Uviedla, že žalobu podala preto, aby mali žalobkyňa a žalovaný dom na polovicu. Zriekla sa domu v prospech detí. Uviedla, že vlastne nevie ako to bolo. Súd upustil od kladenia ďalších otázok na svedkyňu, nakoľko bolo zrejmé, že si nepamätá na skutočnosti týkajúce sa predmetu konania a je zmätená vo svojich vyjadreniach (zrejme z dôvodu jej vyššieho veku).

6.4. Svedkyňa H. Š., manželka žalovaného, uviedla, že jej manžel - žalovaný, dostal vyplatené od žalobkyni sumu 17.000,- eur z toho dôvodu, že tým bol vyrovnaný podiel žalovaného na rodinnom dome, ktorý bol potom prevedený matkou do vlastníctva žalobkyne. Svedkyňa ďalej uviedla, že nebola pri priamo odovzdaní peňazí. Manžel jej ich hneď po odovzdaní vložil na účet. Informáciu o tom, že to boli peniaze určené pre žalovaného mala od žalovaného. Uviedla tiež, že bola účastná dohody, kedy matka strán sporu sa dohodla so žalobkyňou a žalovaným, že žalobkyňa vyplatí žalovanému 17.000,- eur a žalobkyňa sa stane vlastníčkou rodinného domu bez nároku žalovaného na podiel po matke.

6.5. Svedok, T. Z., manžel žalobkyne, uviedol, že so žalovaným nemá dobrý vzťah. Nebol účastný dohody strán sporu s ich matkou. Bol osobou, ktorá odovzdala peniaze vo výške 17.000,- eur žalovanému a to na žiadosť svokry, matky strán sporu, ktorá po podpise dohody o prevode vlastníckeho práva k rodinnému domu na žalobkyňu požiadala žalobkyňu a jej manžela, aby zaplatil peniaze žalovanému. Dôvod neuviedla. K odovzdaniu peňazí došlo u nich v kuchyni. Tejto dohody bol účastný svedok, žalovaný a žalobkyňa.

7. Po právnej stránke súd posúdil vec nasledovne:

7.1. Podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

7.2. Podľa § 456 O.z., predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

7.3. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

7.4. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8. V prejednávanej veci nebolo nesporné, že žalovaný prijal od žalobkyne plnenie v sume 17.000,- eur. Zo zhodných tvrdení sporových strán možno tiež ako nespornú ustáliť skutočnosť, že žalobkyňa na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nevyplatila svojej matke - ako odstupujúcej spoluvlastníčke, sumu 17.000 eur, a to ani na základe ústnej dohody s matkou o tom, že túto peňažnú náhradu má zaplatiť žalovanému. Ako nesporné možno tiež ustáliť, že na základe tejto uzatvorenej dohody nevznikol žalobkyni žiadny peňažný záväzok voči žalovanému, ktorý nebol účastníkom predmetnej dohody a ani podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností.

9. Spornou tak ostala existencia právneho dôvodu, na základe ktorého žalobkyňa plnila žalovanému, keď týmto právnym dôvodom nemala byť platne uzatvorená ústna dohoda žalobkyne s matkou o tom, že sumu 17.000 eur žalobkyňa zaplatí žalovanému. Žalobkyňa postavila dôvodnosť žalovaného nároku na tvrdení, že žalovanému plnila bez právneho dôvodu, bolo preto na žalovanom, aby preukázal

svoje tvrdenie, že plnenie od žalobkyne nadobudol na základe (platnej) ústne uzatvorenej dohody so žalobkyňou o majetkovom vyporiadaní, resp. darovaním.

10. Majetkový prospech bol získaný plnením bez právneho dôvodu aj vtedy, keď sa účastníci domnievajú, že uzavreli zmluvu, hoci ju neuzavreli, alebo niekto plnil omylom niekomu inému, s ktorým nebol v zmluvnom vzťahu.

11. Súd na základe právneho názoru Krajského súdu v Bratislave vysloveného vo svojom rozhodnutí doplnil dokazovanie v naznačenom smere.

12. Matka vo svojej výpovedi nevedela uviesť skutočnosti ohľadom dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva so žalobkyňou, odovzdania peňazí žalovanému, ani ohľadom žaloby, ktorú podala voči žalobkyňi na Okresnom súde Pezinok o určenie neplatnosti dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Pôsobila dezorientovanie, zamieňala si osobu žalovaného so žalobkyňou, nevedela uviesť, kto komu a čo vlastne plnil. S ohľadom na stav svedkyne, jej vysoký vek, zmätočnú výpoveď, súd túto pri rozhodovaní nebral do úvahy. Navyše súd uvádza, že svedkyňa neuviedla žiadnu skutočnosť, ktorou by potvrdila, či už priamo alebo nepriamo tvrdenia žalovaného o tom, že strany sporu uzatvorili ústnu dohodu, na základe ktorej žalobkyňa plnila žalovanému sumu 17.000,- eur, prípadne by žalobkyňa túto sumu žalovanému darovala. Súd následne vypočul aj manželku žalovaného, ktorá uviedla, že bola účastná dohody, kedy matka strán sporu sa dohodla so žalobkyňou a žalovaným, že žalobkyňa vyplatí žalovanému 17.000,- eur a žalobkyňa sa stane vlastníčkou rodinného domu bez nároku žalovaného na podiel po matke. Vzhľadom na blízky rodinnoprávny vzťah svedkyne k žalovanému, a jej záujem na výsledku konania, keďže v prípade vyhovenia žalobe, by sa takéto rozhodnutie dotklo aj majetkovej sféry svedkyne ako manželky žalovaného, nepovažoval súd túto výpoveď za dôveryhodnú a nevezal ju za základ svojho rozhodnutia s poukazom na to, že žiadny iný dôkaz nepotvrdil verziu žalovaného o existencii právneho dôvodu na prijatie plnenia od žalobkyne. Žalovaného v tomto konaní zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočnosti, že finančné prostriedky od žalobkyne nadobudol na základe konkrétneho právneho titulu (ako to vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave), pričom žalovaný v konaní túto skutočnosť nepreukázal. Súd preto žalobe vyhovel, a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 17.000,- eur žalobkyňi titulom vydania bezdôvodného obohatenia, keďže žalobkyňa v omyle plnila žalovanému hoci s ním nebola v zmluvnom vzťahu mysliac si, že plní dlh matke, ktorý jej vznikol z dôvodu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva na účet žalovaného, a žalovaný prijal plnenie od žalobkyne, hoci so žalobkyňou žiadnu ústnu dohodu neuzavrel, resp. nepreukázal, že k uzavretiu dohody medzi stranami sporu došlo, prípadne že by mu žalobkyňa tieto prostriedky darovala.

13. Žalovaný bol žalobkyňou vyzvaný na vydanie bezdôvodného obohatenia do dňa 10.02.2013, a keďže túto sumu žalobkyňa nezaplatil, dostal sa nasledujúcim dňom (11.02.2013) do omeškania, preto ho súd spolu s dlžnou sumou zaviazal aj na zaplatenie úrokov vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa 11.02.2013 až do zaplatenia, tak ako žiadala žalobkyňa, hoci by mala podľa zákona právo na úroky z omeškania vo vyššej výške (5,75 % ročne). V prevyšujúcej časti (o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 17.000,- eur od 06.02.2013 do 10.02.2013) súd žalobu zamietol.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňi, ako úspešnej strane sporu (neúspešná bola len v nepatrných časti príslušenstva) priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.